

НЕЗАВИСИМ ЖИВОТ

ПО ПЪТЯ КЪМ ЕВРОПА – ВАЛИДНО И БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЯ

На 10. 12. 1999 България получи покана за започване на преговори за присъединяване към Европейския съюз (ЕС). Някъде встрани обаче остана фактът, че ще се преговаря по синхронизирането на българското законодателство с това на ЕС. Доминиращи в общественото и политическо пространство се оказаха друг тип коментари и изказвания.

Преди време президентът Петър Стоянов призова да се затворят фабриките за илюзии. По-късно обаче той лансира идеята, че присъединяването към ЕС и НАТО е осъщественият цивилизационен избор на българите.

Възможно ли е да решиш да принадлежиш към дадена цивилизация или, другояче казано, по силата на еднократен избор някак изведнъж да се превърнеш в европеец?

По повод поканата от Хелзинки, премиерът Костов заяви: „... качваме се на машината на времето и влизаме в челото на човечеството...“ (в. „Сега“, 10. 12.1999). Каква ли ще да бъде тази машина на времето, която ще ни осигури технологически прогрес, материални блага, сигурност?

Със своите действия политиките създават реалност. Вършейки си работата, медиите също създават реалност. С поведението си хората създават прета реалност. Тези различни реалности могат понякога да съвпадат, понякога да се разминават, а има и случаи, когато си противоречат. Същественото обаче е създаването на реалност и би могло да се каже, че ще станем европейци тогава, когато българската реалност стане съпоставима с тази на Европа. Чрез законодателството реалността получава регламент. И преговорите ще се увенчаят с успех не ако европейското законодателство бъде адекватно преведено на български, а ако България започне адекватно да прилага европейското законодателство. Законите не са просто думи – те са преди всичко отношение. Затова реалността трябва да бъде „произведена“ по различен начин – законите да служат на хората, а не хората да обслужват законите.

Един от въпросите по повод българската евроинтеграция, пред които сме изправени, е доколко ще съумеем да се възползваме от опита на ЕС – от опита на политическите институции, на държавните и европейски администрации, на неправителствените организации и т.н. – за да разрешим собствените си проблеми.

Един от проблемите, пред които се изправяме по пътя на нашата европейска интеграция, е отношението на обществото към хората с увреждания. Европа вече е променила своята гледна точка към тях и може да се каже, че така е променила самата себе си. В България все още ги наричат „инвалиди“ и в общественото пространство тези хора на практика липсват. Терминът „инвалид“ не е български. Той е буквална заемка, въведен в нашата езикова и обществена практика. „Инвалид“, така както се употребява (и произнася) в България, ни отправя към английското in-valid – и съответно към опозицията valid – invalid. Казано на български, валидно – невалидно.

Продължава на стр. 3

ТЕМА НА СЛЕДВАЩИЯ БРОЙ

ИНТЕГРИРАНОТО ОБРАЗОВАНИЕ -
КЛЮЧ КЪМ ИНТЕГРИРАНАТА ЗАЕТОСТ

ВИЕ СТЕ НА ХОД...

Скъпи приятели! „Ако случайно сте забравили“ – и ние ви обичаме! И ние сме равноправни граждани на това общество, и ние искаме да направим от болниците и „социалните гета“ домове не само за инвалиди, а за Човеци... Мисля, че сме сред хората, за които „винаги

ще има място“, дори само заради това, че и ние се борим да премахнем бариерите на социалната и най-вече на творческата изолация пред нас. Надяваме се и на по-прагматични идеи за съвместна работа с „екипчето на бюлетинчето“. Желаяем ви успех!

Георги Дралбозов – председател на сдружение „Инвалид и общество“

НАШИТЕ ДОБРОВОЛЦИ!

Представителен младеж с външната външност. Повечето от вас го познават просто като Кико, нашия Кико, без когото наистина трудно бихме се справили с каквато и да е обществено-центристка дейност.

Кико, радвам се, че освен в офиса на ЦНЖ, можем да те видим и на страниците на нашия бюлетин. Какво е усещането да бъдеш интервюиран като един от нашите незаменими доброволци?

Чувствам се леко притеснен и поласкан. Притеснен, защото не давам интервюта всеки ден, и поласкан, че съм един от най-незаменимите доброволци на Центъра.

На купона по повод Международния ден на хората с увреждания, ти беше страхотен с показанията си и помощта си особено към хората с инвалидни колички. Как се чувстваш като ключов участник в такива събития?

Понякога не е лесно, но понеже не ми се случва за първи път, мисля, че се справих добре. Проблемът в такива начинания е, че трудно може да се формира екип, който да работи в пълен синхрон – напрежението е много голямо.

Кажете ни, като човек с немалък стаж в добро-

волстването, лесно ли се организират млади хора за доброволна дейност?

Във времето, в което живеем, младите хора, т. нар. тийнейджъри, се интересуват от съвсем други неща и е много трудно да ги привлечеш. За да станеш доброволец, не е важно само да доброволстваш в някоя организация, но и да вложиш много чувства.

А на теб лично какво ти носи доброволстването?

Дава ми това топло усещане, което не можеш да получиш на улицата, нито в училище, нито ако си се залепил за радиатора. Топлина, която топли не само мен, но чрез мен и хората около мен. Не ми дава възможност да мразя.

Като си така емоционален, кажи кое е най-щурото преживяване, което си имал наскоро?

Зависи какво се разбира под щуро, но аз лично го разбирам като преживяване, което не се забравя лесно, а това беше нощта на 3-ти декември, когато бях с най-любимите си хора – центристите, в дискотека „Империял“.

И накрая, как си представяш Кико през 2020 г.?

Женен, с две много сладки дечица, хубава работа и добри приятели. Това ми е предостатъчно. И дано сексът да не е виртуален.

Интервюто взе Ваня.

РЕДАКТОРСКИ РАЗМИСЛИ

През погледа на Ваня

Отминаха коледните и новогодишните празненства – къде по-нищно, къде не. Навсякъде обаче си пожелавахме здраве, любов, късмет... и още, и още. Политиците пък ни заляха с пожелания за по-скорошно присъединяване към Европейския съюз. Господи, дано, но...

В новогодишното си приветствие президентът не пропусна да спомене и хората с увреждания. Нищо, че отново, по навик вероятно, ги сложи в групата на пенсионерите, социално-слабите, нуждаещите се от специално внимание

и грижи. Нищо, че отново ги нарече инвалиди. Жалкото обаче е, че от такава авторитетна институция като президентската се отправят послания, белязани с предрасъдъци и остарели разбирания, че хората с увреждания са болни и не могат да поемат отговорност за живота си, а инвалидността е щампа за негодност, невалидност. Интегрирането ни в Европа не е ли преди всичко смяна на нагласите, на моделите на поведение? Желанието ни да бъдем част от Европейския съюз не означава ли, че трябва първо всички ние, независимо какви сме, да се интегрираме в нашата си, малка България?

Phare

Финансирано от програма ФАР-Лиен на Европейския съюз и Новиб
Financed by the PHARE-LIEN Programme of the European Union and Novib

Novib

Издател: Център за независим живот – София

Адрес: ул. Бузлуджа 43, София 1463,

тел./факс: (02) 954 98 92, e-mail: cil@aster.net

Главен редактор: Валентина Воденичарова

Фотограф: Васил Янин

Графичен дизайн, предпечат и печат: Офис Маркет ЕООД

Тираж 800. Разпространява се безплатно.

ПО ПЪТЯ КЪМ ЕВРОПА – ВАЛИДНО И БЕЗ ДИСКРИМИНАЦИЯ

НЕВАЛИДНИ ХОРА НЯМА

Продължава от стр. 1

Според Европа, **увреждането** е резултат от взаимодействие между **способностите** на всеки отделен човек и **наследените** от миналото в настоящата обществена организация ограничения. Недостъпната за хора с увреждания архитектурна среда е пример за такова наследено от миналото ограничение; стереотипите в мисленето, описващи хората с увреждания като безпомощни и непълноценни, са друго подобно ограничение.

В България със сигурност няма **инвалиди**, дори и хората да не знаят това.

Обаче жалкото е, че в България няма и **хора с увреждания**.

В България няма такива хора, защото те не живеят във **видимата** България. А поради това (но може би не само) **в и д и м а т а** България не знае за тяхното съществуване. И следователно, от определена гледна точка – тази на **видимата** България – може да се каже, че такива хора не съществуват.

Хората с увреждания са принудени да живеят в

една отделна, друга – **невидима** България. А това е жалко, защото от тази направо шизофренна ситуация губи България, **единствената**. Губим всички ние. Защото разнообразието е ресурс за развитие.

За да има бъдеще пред българите, те трябва да живеят в една **обща** България.

И в тази България всеки да дава своя принос.

ЕВРОПА КАЗВА:

"Като не противоречи на другите норми в този закон и в рамките на определените правомощия, Съветът ... може да предприеме необходимите мерки, за да се преодолее дискриминацията въз основа на пола, етническа и расова принадлежност; религия; увреждания или сексуални предпочитания."

Член 13, Договор за Европейската общност

Европейските неправителствени организации на хората с увреждания настояват за приемане на специално европейско законодателство за хора с увреждания.

Случвало се е страни членки на ЕС да поставят под въпрос финансирането на програми за хора с увреждания, защото не са сигурни дали действащите нормативни текстове от Договора за Европейската общност позволяват да се провеждат такива програми.

Досегашните програми за преодоляване на дискриминацията по различен признак имат като резултат интеграцията на отделни индивиди, т.е. справяне на индивидуално равнище с последиците от дискриминацията.

Необходими са програми, чрез които да се премахнат **причините за дискриминация**, по каквито и да било признаци, на цели групи хора.

В Европейския съюз първите крачки в това отношение са направени. Вече съществува общо законодателство, което регламентира равно отношение към представителите на двата пола.

Приети са и общи нормативни текстове, третиращи въпроса за равно отношение при наемане на работа. Съществуващото законодателство обаче е недостатъчно, когато става дума за прояви на дискриминация спрямо хората с увреждания.

Всичко това налага вече съществуващото в тези сфери общо европейско законодателство да бъде допълнено и с ново специално законодателство, насочено към проблемите на хората с увреждания. Приемането на такова законодателство се вписва в новия подход към хората с увреждания, съгласно който на тяхното изключване от икономическия, политически и социален живот вече се гледа като на нарушаване на основни човешки и граждански права.

Кален Хангжиев

РАБОТОДАТЕЛ

1. Име: Емил Балкански.
2. Професия, дейност: зъботехник, точилар, инструктор – радиоуправление на автомобили, президент на фирма „Меги – Вега“.
3. Хоби: ретроавтомобили, оръжия, радиотехника.
4. Домашен любимец: малко куче Софи (защото е родена в деня на София).
5. Девиз в живота: Да видя какво има зад хоризонта.
6. Мечта в живота: Да има по-малко обигдени и унижени хора по света.
7. Непоносимост към простотията и бюрокрацията.

Какво си работил, преди да организираш свой бизнес?

Започнах като зъботехник, продължих като очен протезист в лабораторията в Института за лечение на чужди граждани. Работих в екип от шест човека в продължение на 27 години, след което бях изхвърлен на улицата с аргумента, че закъснявам за работа. Което за това, което правех, не беше от особено значение. При ликвидацията на Института някои неудобни хора бяха изхвърлени. Аз лично бях неудобен, защото преследвах ръководството на болницата и личния ми началник за укриване на доходи от валутни постъпления при протезиране на чужденци.

През 1992 г. се опитах да постъпя в някоя от могаващите гържавни фирми за максиметрови услуги, но тъй като виждаха, че понакуцвам, намираха причини да не ме вземат на работа – основно им липсвали коли. Тогава взех трабанта на баща ми и започнах с него да работя като такси.

Да се върнем на работата ти в момента. Какво правиш всъщност?

В момента развивам две паралелни дейности. Лицевото протезиране най-често е свързано с изработването на изкуствено око, в по-тежките случаи и на изработка на част от лицето. Това е клон от зъботехниката, за който в България все още няма създадени условия и се прилага рядко. Работя с хора, когото, освен физически, получавам и дълбоки психологически травми, най-често се затварят в себе си – нарушават се обществените им връзки, връзките на работното място, връзките със семейството. Така че моята работа включва и това – да помогна на човека да преодолее този стрес.

Освен това съм и точилар – подгържам хирургическите инструменти на болниците от половин България.

Видно е, че имаш богат житейски и управленски опит. Как постигна своята независимост?

Отчасти с късмет, отчасти с много инат. Все пак има хора, които помагат.

В тази връзка – какво ти носи работата?

Правя това, което искам да правя. А то е нещо, което мога и го правя с удоволствие.

Чувствал ли си се дискриминиран от нещо или някого заради физическото увреждане?

Да, определено. Първо в Института ме уволниха, защото закъснявах. А то е свързано с физическото ми увреждане, защото нито мога да тичам, нито мога да слизам бързо по стълби. В работата в такситата отново бях дискриминиран. Важно е да не се плашиш и да не се отказваш, да си упорит и постоянен. Но въпреки всичко дискриминацията съществува – не винаги ще вземат на работа най-ефективния човек, а онзи, който изкачва стълбите без трудности и може да осъществи личен контакт колкото пъти си поиска.

От какво зависи професионализмът на даден човек?

Професионализмът зависи от това дали човек иска да работи или не иска. Това да деля хората на такива и онакива или дали са с или без увреждане са абсолютни глупости. Всички сме увредени по един или друг начин. Това, че аз имам проблем с опорно-двигателния апарат, няма нищо общо с работата ми.

Специализираните предприятия и цеховете за инвалиди удачна форма ли са на трудова заетост?

Само отчасти. Специализираните предприятия могат да съществуват наравно с другите, от друга страна, обаче, те могат да бъдат в помощ предимно на по-тежко увредените хора. Всъщност ако някой си върши работата стопроцентово, няма значение къде я върши.

Какво трябва да се промени, за да могат хората с увреждания да се реализират професионално в обща среда?

Първо трябва да се освободим от дивотията и простотията, от ограничените хора във властта и гържавния апарат, да се преборим с бюрокрацията, с тези, които получават пари и си мислят, че откриват колелото, а то е открито отдавна. Законодателството, с което работим в тази област, трябва да бъде съобразено с европейското. Ние не живеем на друга планета, така че законите, които влияят върху останалите, влияят и върху нас. Всичко е въпрос на отношение и тук вече е тоталната дискриминация от страна на властимащите и властизмислящите глупостите в Народното събрание. Трябва да се създават работещи закони, служещи на всички.

РАБОТНИК

1. Име: Нешка Балканска.
2. Професия, дейност: изпълнителен директор на фирма „Меги – Вега“.
3. Хоби: детските играчки – пеещи, ходещи, всякакви.
4. Домашен любимец: кученце – госпожица Софи.
5. Девиз в живота: Не може да не може.
6. Мечта в живота: Да сме здрави, за да можем да постигнем добро бъдеще за всички.
7. Непоносимост към агресията и самонадеяването у хората.

Какъв работодател е Емо?

Като работодател Емил е добър професионалист, сърдечен, честен.

Ще попитам и теб – зависи ли професионализмът от това дали човек е с или без увреждане?

Не, в никакъв случай. Който може, го може и това не е свързано с увреждането. Има хора, които могат едно, други – друго, не могат да се правят заключения за професионализма на хората въз основа на увреждането.

А защо повечето работодатели се страхуват да наемат на работа хора с увреждания?

Мисля, че не би трябвало – според мен е грешка в мисленето.

Защо толкова малко хора с увреждания в България успяват да се реализират професионално, а да не говорим, че са още по-малко онези, които печелят от свой бизнес?

Поради това, че не са приети в обществото като равностойни и не са подпомагани по някакъв начин и от държавата, и от организациите.

Освен че си главен работник във фирмата, ти споделяш и живота си с Емо. Какъв човек и съпруг е той?

Емил е страхотен и като човек и като съпруг, въпреки трудностите, които преодоляваме ежедневно.

От толкова много работа остава ли ти време за дъщерята?

Опитвам се да съчетавам нещата, за да имам време за всички.

Кой е най-големият предразсъдък по отношение на хората с увреждания?

Тези, които имат предразсъдъци, за мен не са нормални.

Наскоро получихме покана за преговори за членство в ЕС. Като имам предвид дискриминиращото отношение и среда към хората с увреждания, какво смятам, че трябва да променим, за да стане страната ни част от демократичната европейска общност?

Повече внимание и подкрепа, създаване условия за работа за тези хора. Защото смятам, че те, независимо от проблемите, които имат, са по-нормални от „нормалните“.

Интервюто взе Валя.

Скъпи читатели,

Надяваме се, че се убеждавате, че да бъдеш независим не е невъзможно, дори в условията (силно казано), в които живеем. Хората, които ви представяме, са доказателство за това. Те са доказателство и за това, че интегрираната работна среда е възможна и ефективна както за отделния човек, така и за обществото като цяло. Отново ви напомняме, че ако познавате такива хора, достатъчно е да позвъните на нашите телефони. За нас ще бъде огромно удоволствие да ги представим по познатия ви вече начин.

НИЕ ГО НАПРАВИХМЕ ТАКА...

Всеки, който поне веднъж е организирал купони, знае колко сили и нерви са необходими, за да се получи нещо наистина истинско. Подготовката за „нестандартния купон за стандартните неща от живота“ на Трети декември

в Сатиричния театър беше голяма въртележка. Много се потрусихме, но и много се забавлявахме. И в крайна сметка се получи. Събрахме се на едно

Пяхме заедно с нашите любими изпълнители, забавлявахме се с лудориите на клоуните, а изненадите, които бяхме подготвили, зарадваха и много наши приятели от цялата страна. Част от наградите заминаха за различни краища на България, а голямата награда от томболата,

картина на известната художничка Мариела Вългева, спечели г-р Ивайло Иванов от Враца.

място толкова много и толкова различни хора – деца, тийнейджъри, „големи и още по-големи момичета и момчета“, за да се поведе селим. Събра ни и желанието да покажем, че различието, каквото и да означава това, в никакъв случай не е пречка да бъдем заедно и да ни е хубаво.

Купонът, разбира се, продължи и извън залата на театъра до ... Всъщност ориентацията за времето е малко трудна.

НЖ

ТРУДОВО-ПРОФЕСИОНАЛНОТО КОНСУЛТИРАНЕ ИЛИ КОНСУЛТАЦИИТЕ НА РОСЕН

Какво стои зад тежката фраза **трудо-професионално консултиране**, за което отговарям в Консултанския център? Един човек, приел предизвикателството да посреща хора, опитали какво ли не, за да получат работа. Хора – пъдени, ругани, обиждани. Недоизслушвани от секретарки, пазещи вратите към онези, които взимат решения. Хора на ръба на отчаянието. С труден, направо нетърпим живот. Хора – живи, жилави, оцеляващи. Въпреки всичко. Нанук на всичко. **Драмата на безработицата** при хората с увреждания има различни измерения. Не става въпрос за временно затруднение или лична криза, а за дълбока изолация, която влече след себе си чувство за непълноценност, вина пред близките, загуба на смисъл и обреченост. Затова заетостта има значение не просто като източник на доходи. Тя е първостепенен социализиращ фактор, който в най-голяма степен дава възможност на човек да се чувства равностоен с другите.

Казвам предизвикателство, защото хората обикновено идват с надеждата, че можем да помогнем с нещо конкретно, дори ние самите да осигурим работа. Но това не е така. Следва разочарование, на което трябва да се устои. Смисълът на консултирането е в това човекът да погледне на себе си като на „ловец на работа“, т.е. преосмисляйки досегашния опит – да си даде сметка за пропуснатите възможности, за непълното представяне на собствените умения при кандидатстване за работа, в крайна сметка – да погледне реалистично и оптимистично напред. А това не е лесно, или по-скоро – това е трудното. Всеки от нас е склонен да не търси причината за неуспехите в себе си. Всеки може да намери оправдание за собствената си пасивност във външните условия или в недобронамереното отношение на другите към него. Кой от нас не си е казал: „Ех, ако не беше ... (това и това, или този и този), щях да съм (или да имам) ... еди си какво! Тук искам да кажа нещо, в което дълбоко вярвам – между хората с увреждания и хората без увреждания **няма** съществени **различия** в тази посока. Чрез увреждането обаче много хора често намират удобен начин да се откажат

от сериозни амбиции или обратно – да изискват от себе си и от средата повече, отколкото е реалистично.

Всеки човек има предел на собствените си възможности и една от най-тъжните гледки на този свят е, когато някой гротескно не си дава сметка за тях, опитва се да надскочи себе си или пък се задоволява с минимални постижения. Да се съобразявам с това е червената нишка, която се опитвам да следвам при всяка една консултация, при всяко интервю или среща в ЦНЖ. Защото какво означава независимият живот на практика, ако не – да използвам оптимално възможностите си, без да се възползвам **гаром** от жестовете на околните, но и без да крия реалните си нужди. Разбира се, тук става дума за култура на общуване, която не се среща у нас. Тя обаче отговаря на стандартите на страните, в които **независимият личен живот** е висша ценност. Ако искаме тези стандарти да бъдат валидни и сред нас – едно от първите неща, към които би следвало да насочим вниманието си, е да следим непрекъснато до каква степен уважаваме собствените си и чуждите граници. Както виждате – лесно е да се говори по принцип. Да се отиде **отвъд приказките** – виж, това е друга работа. Всеки, който е правил усилието не просто да разбере другия, а да се постави на неговото място, да се опита да погледне за миг на света през неговите очи, разбира сериозността на подобно изискване. Защото

да уважаваш границите (своите и чуждите), означава да се отказваш непрекъснато от грандиозното изкушение – да минавашgratis...А всички знаем как „gratis“ понякога е дори живо-

тоспасяващо в България. Разбира се – в такива случаи всеки е оправдан да се спасява както може.

Страницата подготви Росен.

Ние от Кошера организираме поредния - вече четвърти - тренинг „Как да си търся работа“. Очакваме всички желаещи на познатите ви телефони - 951 51 66 и 52 54 43

ПРЕДИ... СЕГА... ПОСЛЕ

Прегу

На информационната среща на тема „Селищна среда за всички“ по проекта „Въвеждане на стандарти за достъпна архитектура за хора с увреждания“, финансиран от фондация „Отворено общество“, участниците, сред които ексминистърът на МРРБ Е. Бакърджиев, заместник-министърът В. Гарнизов и гл. архитект на Столична община Ст. Янев, бяха запознати с принципите на универсалното проектиране като философия на достъпността. А през декември, в резултат на интензивните контакти на ЦНЖ с МРРБ и Управлението по архитектура и градоустройство към СО, наши представители внесоха разработено предложение за промяна в нормативната уредба, касаеща физическата достъпност за хората с увреждания.

Купонът от трети декември беше готин, ама истински готин купон – шарен, смешен, запомнящ се, нестандартен. А стана такъв благодарение и на

приятелите от фондация „Партньорство“, музикална къща „Фактор“ и със специалното съдействие на Програмата на ООН за развитие. Много се потрудохме, но си струваше. Всички страшно се забавлявахме, пяхме и танцувахме, а заедно с нас и Валди Тотев, Цветан Владовски, Коцето-Калки, Георги Станчев, Георги Минчев, Михаил Белчев, Кристина Белчева, Дони, смешниците от групата на Николай Ганчев – Руди, студентите от Музикалната академия в групата на Найден Андреев и водещият на шоуто – Робин Кафалиев... (Още за купона – на стр. 6).

И тъй като купонджийската вълна не ни напусна, с настъпването на Новата 2000 година, на десети януари експлозивно организирахме „постНОВОГОДИШЕН, СУПЕРприятелски и ... несъмнено Валиден КУПОН“ за доброволци и журналисти, за тези безценни наши приятели, без които работата ни би била много по-трудна. Както можете да се досетите, и това събитие не мина без изненади в стил „центристи“ –

имаше много награди, викторина с въпроси с повишена трудност от типа на „Кой от екипа на ЦНЖ според вас е нормален?“ и номинации за ТОП-доброволец и ТОП-журналист. Спечелилите (Симона Тесоре – „ходещото слънце“, и Мария Чернева – журналист в БНТ, смелата гама, отправяща чрез репортажите си за проблемите на хората с увреждания най-ясни и недискриминиращи послания) получиха награди и ГръмОт@ за заслуги. От центристски Гръм... не се спасиха и останалите доброволци и журналисти, разбира се.

Сега

Информираме, обучаваме, консултираме и се отчитаме пред финансиращите ни организации. Отчети, отчети, отчети – леле, мале, яка работа пада, щото обичаме всичко да е изпипано!

После

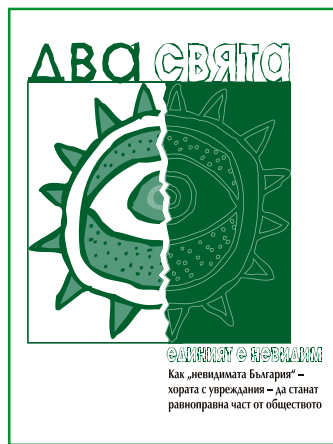
Подготвяме издания за любителите на четива, планираме годината, разработваме нови проекти за постигане на нашите цели.

ПОЛЕЗНИ ЧЕТИВА

Шестте броя брошури, които ви предлагаме, са под общото мото „Различни във възможностите, равни в достъпа“ и представят сбито и ненапращиво философийта за достъпността във всички сфери на живота. Всяка една от тях разглежда различните проблеми, свързани с достъпността – достъпна среда, архитектура, достъп до образование, до пазар на труда, до процеса на изработване и вземане политическите решения. Брошурите са издание на ЦНЖ, с любезното съдействие на UNDP.

Всички издания се разпространяват безплатно в офиса на Центъра.

ДВА СВЯТА – синтезиран преглед на проблемите на интеграцията на хората с увреждания, представени в „Национална стратегия за равни възможности за хората с увреждания в България“ от 1998 г., разработена от Андреас Кьонинг по поръчка на фонд „Рехабилитация и социална интеграция“ към МС.